



Gródek, 12 września 2020 r.

**Stowarzyszenie na rzecz Praworządności w Szkołach
„Stowarzyszenie Umarłych Statutów”**

kontakt@umarlestatuty.pl

KRS: 0000830651

Sz. P. Małgorzata Rauch
Podkarpacki Kurator Oświaty
kuratorium@ko.rzeszow.pl

Znak sprawy: RZ.01.01-IX/2020

WNIOSEK

Działając w imieniu Stowarzyszenia, na podstawie art. 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256) i działając w interesie publicznym, składam wniosek o:

1. przeprowadzenie w ramach sprawowanego na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. — Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, dalej jako p.o.) nadzoru pedagogicznego kontroli zgodności z prawem wskazanych w uzasadnieniu postanowień Statutu Szkoły Podstawowej nr 34 im. Króla Kazimierza Wielkiego w Rzeszowie,
2. uchylenie na podstawie art. 114 ustawy — Prawo oświatowe niezgodnych z powszechnie obowiązującym prawem postanowień Statutu,
3. poinformowanie wnioskodawcy o wyniku kontroli i podjętych działaniach wobec szkoły.

UZASADNIENIE

Kwestionowane postanowienie statutu: § 34 ust. 17 i 18

Po zakończonych lekcjach telefon może być używany tylko do kontaktu z rodzicami; W przypadku niedostosowania się do wyżej wymienionych zasad korzystania nauczyciel odbiera telefon i deponuje go u Dyrektora Szkoły, skąd może odebrać go tylko rodzic/opiekun prawny.

Szkoła nie posiada uprawnień do przymusowego odbierania telefonów uczniom. W przypadku naruszenia zasad korzystania z urządzeń elektronicznych określonych w statucie szkoły nauczyciel może wyciągnąć konsekwencje przewidziane w statucie (np. ukaranie uwagą), jednak nie ma prawa zabrać urządzenia. Niezależnie od powyższego



nieuzasadniony jest także wymóg osobistego odbioru urządzenia elektronicznego przez rodzica. Co do zasady szkoła ma obowiązek wydać skonfiskowany telefon na żądanie ucznia (nawet w przypadku osoby niepełnoletniej zyskuje ona, na podstawie art. 22 Kodeksu cywilnego, pełną zdolność w zakresie czynności prawnych, które dotyczą przedmiotów oddanych jej do swobodnego użytku). Poza tym szkoła wykracza poza swoje kompetencje zakazując użytkowania telefonu również po zakończeniu lekcji — o ile może ona regulować np. wymóg wyłączenia telefonu w trakcie lekcji i przerw, szkoła nie ma prawa regulować działań dzieci po zakończeniu zajęć lekcyjnych.

Kwestionowane postanowienie statutu: § 34 ust. 20

Uczniowie mają obowiązek szanować sprzęt szkolny oraz wyposażenie klas i innych pomieszczeń. Za wyrządzoną szkodę odpowiada materialnie uczeń, który ją wyrządził lub grupa uczniów przebywająca w miejscu jej dokonania.

Regulacja ta, w zakresie w jakim kształtuje odpowiedzialność odszkodowawczą odmiennie od przepisów ustawowych (w szczególności art. 415, 426 i 427 kodeksu cywilnego) nie znajduje uzasadnienia.

Kwestionowane postanowienie statutu: § 34 ust. 29

Uczeń ma obowiązek respektowania następujących ograniczeń dotyczących stroju: a) zakaz farbowania włosów oraz makijażu z wyjątkiem imprez tj. zabawa andrzejkowa, bal noworoczny itp. b) zakaz noszenia biżuterii mogącej stanowić zagrożenie dla zdrowia ucznia lub jego kolegów, w szczególności długich wiszących kolczyków, naszyjników, łańcuszków, ostrych bransolet, c) na terenie szkoły uczeń zobowiązany jest nosić obuwie zamienne nie zagrażające zdrowiu, d) zabrania się noszenia odzieży jaskrawej, ze zbyt dużym dekoltem, odsłaniającej ramiona, brzuch oraz bieliznę.

Zgodnie z art. 99 ust. 3 p.o. szkoła może regulować jedynie zasady dot. ubioru, a nie wyglądu. Szkoła nie może ingerować w wygląd ucznia zabraniając np. niestosownej fryzury, makijażu itp. Ustawa zasadnicza również przewiduje wolność uczniów co do ich wyglądu i noszonej fryzury.

Kwestionowane postanowienie statutu: § 34 ust. 34

W ostatnim tygodniu nauki (VIII klasa, zmiana szkoły) uczeń ma obowiązek rozliczyć się ze szkołą.

Pierwszym zastrzeżeniem jest nieprecyzyjność tego postanowienia i fakt, że nie wiadomo do czego konkretnie się odnosi — a treść statutu szkoły powinna być wolna od przepisów niejasnych, subiektywnych, wadliwych itp. Poza tym, opierając się o dotychczasową działalność i interwencje Stowarzyszenia, wnioskodawca zakłada, że postanowienie jest



próbą prawnego usytuowania (poprzez właśnie zapisanie w statucie) możliwości wymogu przez szkołę tzw. obiegówek. W związku z tym należy podkreślić, że szkoła nie ma prawa wymagać przedstawiania przez uczniów podpisanych obiegówek deklarujących niezaleganie z np. oddaniem książek do biblioteki szkolnej. W zakresie zobowiązania ucznia wobec szkoły nieoddaniem lub zniszczeniem książek zastosowanie mają inne przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w tym kodeksu cywilnego, ale fakt ten nie może jakkolwiek wpływać na sytuację ucznia w szkole, np. obniżeniem oceny z zachowania lub groźbą niewydania świadectwa.

Kwestionowane postanowienie statutu: § 36 ust. 1 pkt 8

Uczeń może być ukarany za nieprzestrzeganie postanowień zawartych w Statucie Szkoły w następujący sposób: (...) Pozbawienie pełnionych w klasie i szkole funkcji.

Niedopuszczalnym jest ukaranie ucznia pozbawieniem pełnionych w klasie i szkole funkcji z uwagi na fakt, że samorząd uczniowski (w tym tzw. trójki klasowe) jest odrębnym i niezależnym organem szkoły. Ustawodawca w art. 85 ust. 3 p.o. przewidział, że „Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów.” W związku z faktem, że jedynie ogół uczniów może mieć wpływ na reprezentację uczniów w ramach samorządu, a i to w granicach i na zasadach obowiązującego regulaminu, dyrektor szkoły nie ma żadnego prawa ingerować w jego skład — szczególnie w ramach wymierzenia kary uczniowi. Przypisanie sobie prawa do ingerencji w skład organów samorządu uczniowskiego jest wyjątkowo perfidnym rodzajem złamania zasad legalizmu i państwa prawa przewidzianych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, bo uderza w wolność wyboru reprezentantów społeczności młodzieżowej, która ma prawo autonomicznie sobą zarządzać.

Kwestionowane postanowienie statutu: § 54 ust. 5 pkt 1

Ustala się następujące ogólne kryteria ocen: 1) stopień celujący otrzymuje uczeń, który: a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania i wymagania programowe przedmiotu w danej klasie, b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania, c) uczestniczy i odnosi sukcesy w pozaszkolnych formach aktywności związanych z danymi zajęciami edukacyjnymi (konkursy przedmiotowe, zawody sportowe), d) posiada wysoki ponadprzeciętny stopień aktywności fizycznej, duże umiejętności techniczne w wybranej dyscyplinie sportu, znaczące osiągnięcia indywidualne lub zespołowe w międzyszkolnych zawodach sportowych, e) z przedmiotu sztuka - poza wykraczającymi poza program nauczania wiadomościami i umiejętnościami



uczeń musi wykazać się udokumentowanymi osiągnięciami własnej twórczości muzycznej (np. szkoła muzyczna) lub plastycznej (dziecięce i młodzieżowe konkursy plastyczne);

Wymaganie, aby uczeń na ocenę celującą posiadał wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania i wymagania programowe jest wprost niezgodne z art. 44b ust. 3 pkt 1 Ustawy o systemie oświaty.

Kwestionowane postanowienie statutu: § 54 ust. 8 lit. f

W pracy pisemnej ocenie podlega: (...) estetyka zapisu.

Estetyka zapisu nie stanowi osiągnięcia edukacyjnego, stąd przywołana regulacja stoi w sprzeczności z art. 44b Ustawy o systemie oświaty.

Kwestionowane postanowienie statutu: § 54 ust. 21

Częste braki zadań domowych i zeszytu przedmiotowego (ponad zasadę ustaloną w ust.19) odnotowywane są w dzienniku lekcyjnym znakiem (-) i mają wpływ na ocenę z zajęć edukacyjnych i zachowania.

Braki zadań domowych i zeszytu przedmiotowego mogą podlegać tylko i wyłącznie ocenianiu zachowania, nie zaś z zajęć edukacyjnych. Regulacja ta stoi w sprzeczności z art. 44b Ustawy o systemie oświaty.

Brak postanowień w statucie

Ponadto pragnę zwrócić uwagę, że w statucie nie uwzględniono trybu składania zastrzeżeń do nałożonych na ucznia nagród, a wymóg zawarcia tego w statucie został określony w art. 98 ust. 1 pkt 18 p.o.

(—) Michał Czesnowski
Wiceprezes Zarządu